

РЕЦЕНЗИЯ

от доцент доктор Ирена Емилова Любенова

Стопанска академия „Димитър А. Ценов“, гр. Свищов

на дисертационния труд на Станимира Костадинова Минева

на тема: **„ИЗСЛЕДВАНЕ И ПОВИШАВАНЕ НА
ЕФЕКТИВНОСТТА НА ФИНАНСОВИЯ МЕНИДЖМЪНТ НА
СЪВРЕМЕННИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ“**

представен за придобиване на образователната и научна степен
„доктор” в

Област на висшето образование

3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление

3.7. Администрация и управление

Научна специалност „Организация и управление извън сферата на
материалното производство (сигурност и отбрана)“

Свищов

2025

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем

Теоретичното осмисляне на проблемите на публичния мениджмънт в български условия в съответствие с влиянието на европейското икономическо и административно пространство се извършва в динамична среда. Умелото аргументиране на актуалността на темата е породено от осъзнато оценяване на важността на изследваните процеси, които налагат необходимост от повишаване на ефективността на финансовия мениджмънт на съвременните организации.

Целта на дисертационния труд е коректно формулирана. Свързана е с изследване и анализ на икономическата ситуация и създаване на модел за повишаване на ефективността на финансовия мениджмънт на съвременните организации в условия на криза и в нормални условия. Задачите на дисертационния труд са определени съобразно поставената цел и са намерили своята успешна реализация в разработката. Обект на изследване в дисертационния труд са съвременните финансови организации, работещи в динамично променящата се бизнес среда. Предмет на изследване е повишаване ефективността финансовия мениджмънт на финансовите потоци и кредитоспособността на финансова институция. Основната работна хипотеза е логична и насочва аналитичния фокус в изложението, за да отговори адекватно на необходимите изисквания на концептуалната част и организирания емпиричен материал.

Проучваният проблем се отличава с обширност и сложност. Това обстоятелство ограничава възможностите за цялостното му изучаване и налага изследванията да бъдат извършени при определени допустими ограничения, които са коректно посочени.

В дисертационния труд на основата на статистическата обработка на измерванията на финансовите характеристики във финансовият мениджмънт са определени: връзките, взаимното влияние между променливите финансови характеристики; степента на риска при

вземането на решение; точността на прогнозирането на финансовия мениджмънт при кризисни състояния на финансовата ситуация; факторите, задаващи основните връзки между променливите величини при кризи. Предложени са подходи за повишаване ефективността на финансовия мениджмънт при кризисни и нормални условия.

Формулирана тема е посветена на актуален и значим за съвременните условия управленски проблем. Логиката на изложението в дисертационния труд, както и постигнатите научни резултати красноречиво и недвусмислено подкрепят правилния избор на тема.

2. Обща характеристика и структура на дисертационния труд

Представеният дисертационен труд е в обем от 324 страници и включва: увод, изложение в три глави, общи изводи и предложения, библиография, списък на съкращенията, приложения, списък на формулите, списък на приложенията, списък на фигурите и списък на таблиците. Констатира се целенасоченост, балансираност и добра логика. В подкрепа на изложеното са включени 16 таблици и 40 фигури, което позволява постигането на добър баланс между текстовата и илюстративната част и подпомага изграждането на цялостна визия относно изследваната проблематика.

В увода е очертана актуалността на темата на дисертационния труд. Дефинирани са обектът и предметът на изследването, основната цел и задачи и работната хипотеза. Представени са методите на изследването.

В *първа глава* е изследван теоретичния обзор на финансовия мениджмънт, като на базата на систематизираните и анализирани теоретико-методологически източници е изведена дефиниция на понятието „финансов мениджмънт“ на съвременната финансова организация и са посочени неговите специфики. Обосновано е въздействието на факторите

на средата върху финансовия мениджмънт на финансовите организации и е представено ранжиране на степента на тяхното влияние.

Във *втора глава* в теоретико-практичен аспект е изследвана методологията за анализ и повишаване на ефективността на финансовия мениджмънт на съвременната финансова организация.

Трета глава на дисертационен труд е с подчертан практико-аналитичен характер. На основата на предложената методология за анализ и повишаване на ефективността на финансовия мениджмънт на съвременната финансова организация, е проведено емпирично изследване на база информацията на финансовите отчети на конкретна организация. Наблюдава се умело боравене с инструментариума на научните изследвания. Информацията е анализирана многоаспектно.

Заклучението представя синтез на получените резултати от цялостната разработка.

Поставените научноизследователски задачи са реализирани в пълна степен, което е отразено в съответстващата структура на този дисертационен труд. Избраната тема се развива последователно както в теоретико-методологичен, така и в приложен аспект, а това спомага за балансирано научно изследване.

Стилът на изразяване е ясен и точен. Предложените научно обосновани решения съдържат препоръка за рационализиране на управленските решения за ефективен финансов мениджмънт на съвременните финансови организации.

Представеният за рецензиране дисертационен труд напълно съответства като научна разработка по обем и качество на законовите изисквания за присъждане на образователната и научна степен „доктор”.

3. Характеристика на научните и научно-приложните приноси в дисертационния труд

Посочените научни и научно-приложни резултати показват задълбочени теоретични знания в изследваната проблематика и способност за провеждане на самостоятелни научни изследвания.

Научни резултати.

1. Разширена е и е обогатена теорията на финансовия мениджмънт, като е представена относително завършена научно-теоретична концепция за необходимостта от стратегически решения за ефективен финансов мениджмънт на съвременната организация в динамична и конкурентна среда.

2. Създадена е методология за анализ и стратегически решения за ефективен финансов мениджмънт на съвременните финансови организации, като е предложен концептуален модел за оптимизиране на ефективността на финансовия мениджмънт в зависимост от икономическите условия.

Научно-приложни резултати.

1. Обоснована и доказана е научно-експертната платформа на извършените изследвания за състоянието и перспективите за развитие на съвременната финансова организация в конкурентна среда на основата на предложения аналитичен модел на реална база данни.

2. Представен е концептуален модел за управление на риска посредством определени математически зависимости за прогнозиране на риска на основата на създадената скала за оценка на риска във финансовия мениджмънт чрез използване на функцията на Харингтън, която допринася за неговото адаптивно управление.

3. Създадени са модели за рационализиране на управленските решения на база анализа на йерархиите и инструментариума за статистическа обработка на данни от финансовите отчети на изследваното

дружество, инструментариума на корелационния, регресионния и факторен анализ, и анализ на вида на разпределението на финансовите резултати по абсолютни и относителни икономически параметри.

Приемам формулираните научни и научно-приложни резултати в дисертационния труд и считам, че те са лично дело на докторантката и отговарят на изискванията на действащата нормативна уредба за получаване на образователната и научна степен „доктор“.

4. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд

Дисертационният труд разширява и обогатява теорията и практиката на финансовия мениджмънт. Разработена е стратегия за управление на риска на кредитна институция, с научно обосновани сценарии за идентифициране, оценка и анализ и възможни въздействия върху рисковите ситуации.

Предложен е верифициран модел за повишаване на ефективността на финансовия мениджмънт на изследваната финансова организация посредством приложимостта на предложената методология и са изведени факторите, влияещи за това.

5. Оценка на публикациите по дисертацията и авторството

По темата на дисертационния труд са публикувани четири научни публикации. Те са дали възможност за популяризиране на научни резултати, получени в хода на изследванията. Реализирани са участия с научни доклади по изследваните проблеми в международни научни конференции.

Не ми е известно резултати от изследването в дисертационния труд да са цитирани от други автори.

6. Литературна осведоменост и компетентност на докторанта

Списъкът на използваната литература включва 130 заглавия и показва сериозни проучвания на актуални специализирани публикации на български и английски език. Говори за способността на докторантката да цитира коректно и анализира достатъчно литературни източници, имащи отношение към разглежданите проблеми в дисертационния труд.

7. Оценка за автореферата

Авторефератът коректно и точно отразява структурата и съдържанието на дисертационния труд. Отговаря на изискванията и показва уменията на докторант Станимира Костадинова Минева да синтезира и обобщава, за да представи своите най-важни идеи и изводи.

8. Критични бележки

Към представения ми за рецензиране дисертационен труд нямам критични бележки.

Позволявам си да препоръчам на докторантката да продължи своите научни изследвания в областта на финансовия мениджмънт и да не спира да открива механизмите за усъвършенстване на изследователския процес в направленията за създаването на ефективни съвременни организации.

9. Лични впечатления и други въпроси, по които рецензентът счита, че следва да вземе отношение

Не познавам лично докторант Станимира Костадинова Минева. Впечатленията ми са от дисертационния труд, автореферата и публикациите по дисертацията. Те показват отговорен научен работник със задълбочена теоретична подготовка и доказана способност за самостоятелни научни изследвания.

В хода на рецензирането не са постъпили и не съм установила случаи

на плагиатство. Представена е справка за съответствие с минималните национални изисквания за придобиване на научна степен „ДОКТОР“ .

10. Заключение

Представеният дисертационен труд „Изследване и повишаване на ефективността на финансовия мениджмънт на съвременните организации“, с автор Станимира Костадинова Минева е завършен научно-изследователски труд върху актуален управленски проблем. Постигнати са значими научни резултати, които показват теоретичните познания и способностите на докторантката да провежда самостоятелни научни изследвания. По мое мнение дисертационният труд отговаря на изискванията за присъждане на ОНС „доктор“ съгласно ЗРАСРБ, Правилника към него и нормативната уредба на НВУ „Васил Левски“ В. Търново.

11. Оценка на дисертационния труд

Констатираните убедителни и ясно диференцирани научни постижения в дисертационния труд ми дават основание да заявя **категорична положителна оценка** и да препоръчам на уважаемите членове на научното жури да подкрепят решение **“ЗА”** присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.7. Администрация и управление, научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (сигурност и отбрана)“ на Станимира Костадинова Минева.

04.04.2025 г.

Гр. Свищов

РЕЦЕНЗЕНТ:

/доц. д-р Ирена Емилова/

R E V I E W

by **Associate Professor Irena Emilova Lyubenova, Ph.D.**,

at the D. A. Tsenov Academy of Economics, Svishtov

of the dissertation of **Stanimira Kostadinova Mineva**

on the topic: "**Research and increasing the efficiency of financial
management of modern organizations**"

presented for obtaining the educational and scientific degree "Doctor",
field of higher education:

3. Social, economic and legal sciences,
professional field:

3.7. Administration and management,
scientific specialty:

"Organization and management outside the field of material production
(security and defense)"

Svishtov

2025

1. Relevance and significance of the developed scientific problem

The theoretical understanding of the problems of public management in Bulgarian conditions in accordance with the influence of the European economic and administrative space is carried out in a dynamic environment. The skillful argumentation of the topicality of the topic is born from a conscious assessment of the importance of the studied processes, which impose the need to increase the effectiveness of the financial management of modern organizations.

The purpose of the dissertation is correctly formulated. It is related to the study and analysis of the economic situation and the creation of a model for increasing the effectiveness of financial management of modern organizations in crisis and normal conditions. *The tasks* of the dissertation are defined in accordance with the set goal and have found their successful implementation in the development. *The object* of research in the dissertation is modern financial organizations operating in a dynamically changing business environment. *The subject* of research is increasing the effectiveness of financial management of financial flows and the creditworthiness of a financial institution. *The main working hypothesis* is logical and directs the analytical focus in the presentation to adequately meet the necessary requirements of the conceptual part and the organized empirical part.

The studied problem is distinguished by its vastness and complexity. This circumstance limits the possibilities for its comprehensive study and requires that the research be carried out within certain permissible limitations, which are correctly stated.

In the dissertation, based on the statistical processing of measurements of financial characteristics in financial management, the following are determined: the relationships, the mutual influence between the variable financial characteristics; the degree of risk in decision-making; the accuracy of forecasting financial management in crisis states of the financial situation; the factors determining the main relationships between the variables in crises.

Approaches are proposed to increase the effectiveness of financial management in crisis and normal conditions.

A formulated topic is dedicated to a topical and significant for contemporary conditions management problem. The logic of the presentation in the dissertation, as well as the achieved scientific results eloquently and unequivocally support the correct choice of topic.

2. General characteristics and structure of the dissertation

The presented dissertation has a volume of 324 pages and contains of introduction, three chapters, general conclusions and proposals, bibliography, list of abbreviations, appendices, list of formulas, list of appendices, list of 40 figures and list of 16 tables. I ascertain purposefulness, balance and good logic in dissertation. A good balance has been achieved between the text and the illustrative part, which helps to build an overall vision of the researched issues.

The introduction outlines the topicality of the topic of the dissertation. The object and subject of the research, the main goal and tasks and the working hypothesis are defined. The methods of the research are presented too.

The first chapter examines the theoretical overview of financial management, and based on the systematized and analyzed theoretical and methodological sources, a definition of the concept of "financial management" of the modern financial organization is derived and its specifics are indicated. The impact of environmental factors on the financial management of financial organizations is substantiated and a ranking of the degree of their influence is presented.

In the second chapter, the methodology for analyzing and increasing the effectiveness of the financial management of the modern financial organization is examined from a theoretical and practical perspective.

The third chapter of the dissertation is of a pronounced practical-analytical nature. Based on the proposed methodology for analyzing and increasing the effectiveness of financial management of a modern financial organization, an empirical study was conducted based on information from the financial statements of a specific organization. Skillful handling of the tools of scientific research is observed. The information was analyzed in a multi-faceted manner.

The conclusion presents a synthesis of the results obtained from the overall development.

The set research tasks have been fully implemented, which is reflected in the corresponding structure of the dissertation. The chosen topic is developed consistently both in theoretical-methodological and in applied aspects, and this contributes to balanced scientific research.

The style of expression is clear and precise. The proposed scientifically based solutions contain a recommendation for rationalizing management decisions for effective financial management of modern financial organizations.

The dissertation submitted for review fully corresponds as a scientific development in terms of volume and quality to the legal requirements for awarding the educational and scientific degree "doctor".

3. Characteristics of the scientific and scientific-applied contributions in the dissertation

The indicated scientific and scientific-applied results show in-depth theoretical knowledge in the researched issues and ability to conduct independent scientific research.

Scientific results.

1. The theory of financial management has been expanded and enriched, presenting a relatively complete scientific and theoretical concept of the need for

strategic solutions for effective financial management of the modern organization in a dynamic and competitive environment.

2. A methodology for analysis and strategic decisions for effective financial management of modern financial organizations has been created, and a conceptual model has been proposed for optimizing the effectiveness of financial management depending on economic conditions.

Scientific-applied results.

1. The scientific-expert platform of the research conducted on the state and prospects for development of the modern financial organization in a competitive environment based on the proposed analytical model of a real database has been substantiated and proven.

2. A conceptual model for risk management is presented using certain mathematical dependencies for risk prediction based on the created risk assessment scale in financial management using the Harrington function, which contributes to its adaptive management.

3. Models have been created to rationalize management decisions based on the analysis of hierarchies and the tools for statistical processing of data from the financial statements of the company under study, the tools of correlation, regression and factor analysis, and analysis of the type of distribution of financial results by absolute and relative economic parameters.

I accept the formulated scientific and scientific-applied results in the dissertation and consider that they are the personal work of the doctoral student and meet the requirements of the current regulations for obtaining the educational and scientific degree "doctor".

4. Evaluation of scientific results and contributions of the dissertation

The dissertation expands and enriches the theory and practice of financial management. A risk management strategy for a credit institution has been

developed, with scientifically sound scenarios for identification, assessment and analysis and possible impacts on risk situations.

A verified model for increasing the effectiveness of the financial management of the studied financial organization through the applicability of the proposed methodology has been proposed and the factors influencing this have been identified.

5. Evaluation of publications on the dissertation topic and authorship

Four scientific publications have been published on the topic of the dissertation. They have provided an opportunity to popularize scientific results obtained in the course of the research. Participations with scientific reports on the researched problems have been realized in international scientific conferences.

I am not aware of any results of the research in the dissertation being cited by other authors.

6. Literary awareness and competence of the doctoral student

The list of used literature includes 130 titles and shows serious research of current specialized publications in Bulgarian and English. It speaks of the doctoral student's ability to correctly cite and analyze sufficient literary sources relevant to the issues addressed in the dissertation.

7. Evaluation of the abstract

The abstract correctly and accurately reflects the structure and content of the dissertation. It meets the requirements and demonstrates the skills of doctoral

student Stanimira Kostadinova Mineva to synthesize and summarize in order to present her most important ideas and conclusions.

8. Critical remarks

I have no critical comments on the dissertation submitted to me for review.

I would like to recommend that the doctoral student continue her research in the field of financial management and continue to discover mechanisms for improving the research process in the areas of creating effective modern organizations.

9. Personal impressions and other matters on which the reviewer considers it necessary to take a position

I do not personally know doctoral student Stanimira Kostadinova Mineva. My impressions are from the dissertation work, the abstract and the publications on the dissertation. They show a responsible scientist with in-depth theoretical training and a proven ability for independent scientific research.

During the review, no cases of plagiarism were reported and I have not identified any. A certificate of compliance with the minimum national requirements for acquiring the scientific degree "Doctor" has been submitted.

10. Conclusion

The presented dissertation "Research and increasing the efficiency of financial management of modern organizations", authored by Stanimira Kostadinova Mineva, is a completed scientific research work on a topical management problem.

Significant scientific results have been achieved, which demonstrate the theoretical knowledge and abilities of the doctoral student to conduct independent scientific research. In my opinion, the dissertation meets the requirements for the award of the educational and scientific degree "Doctor" according to the Law on Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (ZRASRB), the Regulations for Implementation of ZRASRB and the normative regulation on Vasil Levski National Military University in Veliko Tarnovo.

11.Evaluation of the dissertation

The established convincing and clearly differentiated scientific achievements in the dissertation give me a reason to declare a categorical **positive assessment** and to recommend to the respected members of the scientific jury to support the decision "**FOR**" awarding the educational and scientific degree "Doctor", field of higher education 3. Social, economic and legal sciences, professional field 3.7. Administration and management, scientific specialty "Organization and management outside the field of material production (security and defense)" on *Stanimira Kostadinova Mineva*.

04.04.2025

Svishtov

Reviewer:

/Assoc. Prof. Irena Emilova Lyubenova, PhD/